

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**

Undervisningsudvalget
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Svar på spørgsmål 224 (Alm. del):

I brev af 31. januar 2019 har udvalget efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Pelle Dragsted (EL) stillet mig følgende spørgsmål:

27. februar 2019
Sagsnr.:19/01847

Spørgsmål 224:

I forlængelse af evalueringen af forsøgsordningen med at erstatte understøttende undervisning med konfirmationsforberedelse bedes ministeren oplyse:

- a. Er der udarbejdet analyser af, om de positive resultater ved rammeforsøget skyldes, at man har reduceret længden af børnenes skoledag, og ikke at man har erstattet understøttende undervisning med konfirmationsforberedelse?
- b. Hvor meget sparer en skole alt andet lige ved at lade konfirmationsforberedelse være en del af den kompenserende undervisning (under hensyntagen til, hvor mange klasser der er per årgang, og hvor mange elever der deltager m.v.)?
- c. Hvor mange lærerstillinger sparer en skole alt andet lige ved at lade konfirmationsforberedelse være en del af den kompenserende undervisning (under hensyntagen til, hvor mange klasser der er per årgang, og hvor mange elever der deltager m.v.)?
- d. Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelse, modtager kvalificeret understøttende undervisning, i stedet for f.eks. blot at blive placeret sammen med andre årgange eller få fri?
- e. Vil ministeren fremover også betragte undervisning i andre religioner eller ved humanistisk konfirmation som tid, der kan indgå i opgørelsen af understøttende undervisning?
- f. Vil det være muligt at undlade at betragte undervisning i forbindelse med andre religiøse ritualer eller ved humanistisk konfirmation som understøttende undervisning, uden at bryde menneskerettighedskonventionernes forbud mod diskrimination i adgang til økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder ud fra religiøst eller livssynsmæssigt tilhørsforhold?
- g. Vil ministeren redegøre for, hvordan ministeren fremover vil skelne

mellem undervisning og den forkyndelse, der ligger i oplæring til en bestemt religions praksis og livssyn?

Svar:

Indledningsvist vil jeg redegøre for det nuværende lovgrundlag samt det anførte forsøg, og dernæst vil jeg adressere de enkelte spørgsmål.

Folkeskolereformen, der trådte i kraft fra skoleåret 2014/15, indebærer en længere skoledag for elever på alle klassetrin. Det har skabt udfordringer for elever og præster i forbindelse med afholdelse af konfirmationsforberedelse, bl.a. fordi det har været vanskeligt for kommuner og præster at planlægge tiden til konfirmationsforberedelse på hensigtsmæssige tidspunkter.

Konfirmationsforberedelse er ikke en del af folkeskolens undervisning. Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 53, stk. 1, at tiden til konfirmationsforberedelsen fastsættes ved forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen. Det følger endvidere af den gældende bestemmelses stk. 2, at der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de mål og rammer, der er fastsat af kommunalbestyrelsen og de principper, der er fastsat af skolebestyrelsen.

Tiden til konfirmationsforberedelse skal som udgangspunkt placeres indenfor normal undervisningstid, hvilket vil sige ca. mellem kl. 8 og 16 på ugens første fem dage.

På baggrund af en række henvendelser fra kommuner, der oplevede udfordringer med at planlægge tiden til konfirmationsforberedelse inden for dette tidsrum, bl.a. henset til at elever i 7. og 8. klasse som udgangspunkt har en skoleuge på 35 timer, igangsatte den daværende undervisningsminister et rammeforsøg fra skoleåret 2015/16.

Forsøget giver de deltagende skoler mulighed for at afkorte undervisningstiden, for så vidt angår den understøttende undervisning, med henblik på, at eleverne kan deltage i konfirmationsforberedelse i op til to timer ugentligt i løbet af 7. eller 8. klassetrin. Skolerne er forpligtede til at stille et alternativt, frivilligt tilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelsen. Eleverne vil dog også kunne vælge at holde fri i det pågældende tidsrum.

Rammeforsøget blev evalueret i efteråret 2018, og evalueringen viste, at såvel skoler som præster oplevede færre udfordringer med planlægningen af konfirmationsforberedelsen. De deltagende skoler oplevede endvidere, at eleverne virkede mere undervisningsparate og bedre kunne koncentrere sig i undervisningen.

Erfaringerne fra forsøget har indgået i forhandlingerne om en justering af folkeskolen, og aftalepartierne indgik i en politisk aftale den 30. januar 2019, der bl.a. indebærer, at ordningen permanentgøres.

Lovforslaget, der udmønter den politiske aftale, er sendt i høring den 8. februar 2019. I lovforslaget indgår forslag om at permanentgøre ordningen, og det er intentionen, at dette skal træde i kraft til det kommende skoleår 2019/20.

I det følgende gives svar på de enkelte spørgsmål:

a) Som led i evalueringen af forsøg med konfirmationsforberedelse fra efteråret 2018 er der udarbejdet analyser af elevernes oplevelser af skoledagens længde. Resultaterne viser, at elever, der deltager i forsøget, generelt oplever at have mere overskuelige skoledage end elever, der ikke deltager i forsøget. Som det fremgår af figur 16 (side 29) i vedlagte rapport om evaluering af forsøget angiver 24 pct. af de elever, der deltager i rammeforsøget, at de synes, at skoledagen er alt for lang. Dette gør sig gældende for 37 pct. af eleverne, der ikke deltager i rammeforsøget.

Det kan dog ikke med sikkerhed afgøres, hvad de positive resultater skyldes. Således konkluderes følgende på side 7 opsummerende om forsøgets positive resultater: *”De kvalitative casestudier illustrerer dog, at det er meget svært at isolere resultaterne af rammeforsøget. Mange ting spiller ind ift. det oplevede udbytte, fx hvornår på dagen konfirmationsforberedelsen ligger, og hvordan den generelle trivsel er i klasserne.”*

Selvom evalueringen ikke entydigt kan konkludere, hvad årsagen til de oplevede positive effekter er, så er jeg overbevist om, at det har en væsentlig betydning for eleverne, om konfirmationsforberedelsen er tilrettelagt efter afslutningen af en i forvejen lang skoledag, eller om konfirmationsforberedelsen foregår tidligere på dagen.

b) Det er ikke intentionen, at skolerne skal kunne spare penge ved at afkorte tiden til understøttende undervisning, hverken som led i forsøget eller i forbindelse med den foreslåede lovændring.

I forbindelse med forsøget har de frigivne ressourcer fra afkortningen af skoledagen primært været benyttet til to-lærerundervisning og holddannelse.

Det er også intentionen med den foreslåede lovændring, at frigjorte ressourcer som følge af brug af ordningen anvendes på skolen. Der vil endvidere blive stillet krav om, at der i kvalitetsrapporten vil skulle redegøres for skolernes anvendelse af de midler, som måtte blive frigivet ved en afkortning af skoleugens længde, herunder afkortning med henblik på at give plads til tiden til konfirmationsforberedelse.

c) Frigjorte midler som følge af afkorting af den understøttende undervisning skal blive på skolerne, jf. besvarelsen til spørgsmål b. Afkortningen af den understøttende undervisning ventes derfor ikke at give anledning til personale reduktioner.

d) I det lovforslag, der skal udmønte aftalen om justeringer af folkeskole-reformen af 30. januar 2019, fremgår det af den foreslåede bestemmelse i lovens § 16 d, stk. 2, at skolen skal stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelsen eller vælger at holde fri i det pågældende tidsrum.

Det fremgår videre, at Undervisningsministeriet vil udarbejde inspirationsmateriale om indhold og tilrettelæggelsen af det frivillige tilbud.

e) Det er vigtigt at understrege, at folkeskolen ikke må være forkyndende og heller ikke kommer til at være det med den indgåede aftale på folkeskoleområdet.

Tiden til konfirmationsforberedelse indgår således ikke som en del af undervisningstiden, hverken som en led i det igangværende forsøg eller i medfør af de foreslåede lovændringer.

Med den foreslåede lovændring bliver det muligt for skoler og kommuner at beslutte at afkorte noget af tiden til den understøttende undervisning med henblik på at gøre plads til tiden til konfirmationsforberedelse. Nogle elever kan så vælge at deltage i konfirmationsforberedelse i det pågældende tidsrum, mens skolen vil være forpligtet til at stille et frivilligt undervisningstilbud til rådighed for de elever, der i stedet måtte ønske dette, og som ikke vælger at holde fri i det pågældende tidsrum.

f) Som ovenfor anført, er konfirmationsforberedelse ikke en del af undervisningen i folkeskolen, hverken som led i forsøg eller med den foreslåede lovændring. Der er endvidere krav om, at skolerne skal tilbyde undervisning til de elever, der ikke deltager i konfirmationsforberedelsen. Ingen nægtes således undervisning, og der er derfor ikke tale om diskrimination af nogen elever.

g) Undervisningen i folkeskolen og religiøs forkyndelse skal holdes skarpt adskilt. Derfor kan og skal konfirmationsforberedelsen ikke indgå i folkeskolens undervisning. Det er hverken tilfældet i dag og vil heller ikke blive det fremadrettet.

Med venlig hilsen

Merete R isager